

05.02.2016

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite VM:n lausuntopyyntö 21.12.2015 VM/2089/00.01.00.01/2015

Asia **OKM Lausunto aluehallintovirastojen HAVI-selvityshankkeen väliraportista**

Valtionvarainministeriö on pyytänyt lausuntoa HAVI-selvityshankkeen Normien purku ja yksinkertaistaminen – väliraportin ehdotusten toteuttamismahdollisuuksista ja ehdotusten valmistelun aikataulusta. Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää lausuntona seuraavaa:

Väliraportissa esitetään kohdassa 3.8 ”Muita ehdotuksia” poistettavaksi peruspalveluiden arviointi (Laki aluehallintovirastosta 20.11.2009/896). Opetus- ja kulttuuriministeriö ei voi puoltaa tätä ehdotusta. Peruspalvelujen alueellista ja yhdenvertaista saatavuuden arvioimista aluehallintovirastoissa tulee jatkaa, koska aluehallintovirasto on kunnista riippumaton elin. Tehtävästä ei ole muualla lainsäädännössä säädetty erikseen. Kuntien peruspalvelujen arviointi liittyy kuntalain mukaiseen peruspalveluohjelmamenettelyyn, eikä vastaa samaa tarkoitusta.

Peruspalvelujen arviointi palvelee parhaimmillaan kansalaisia ja kuntalaisia, jotta alueellinen tasa-arvo säilyisi ja kaikilla olisi mahdollisuuksien rajoissa yhtäläiset mahdollisuudet saada peruspalveluja. Valtakunnallinen arviointi antaa aluksi laajemman yleiskatsauksen, jonka jälkeen kunkin aluehallintoviraston tekemä alueellinen katsaus kohdentuu lähemmin kunkin alueen erityispiirteisiin ja vertaa niitä valtakunnallisiin arvioihin. Peruspalvelujen arviointi antaa myös kunnille vertailumenetelmämahdollisuuden.

Opetus- ja kulttuuriministeriön eri toimialojen näkökulmasta peruspalvelujen alueellista ja yhdenvertaista saatavuuden arviointia tulee jatkaa, koska sen tuottama tieto on hyvin tärkeää ja luoteeltaan sellaista, mitä ei muualta saada. Esimerkiksi nuoriso- ja liikuntapolitiikan osaston toimialoilla on peruspalvelujen arviointia rakennettu ministeriön ja aluehallintovirastojen viranhaltijoiden kanssa tiiviissä vuorovaikutuksessa, myös valtakunnallisen arviointikyselyn osalta. Peruspalvelujen arviointi on luonut yhteisen tiedonkeruun rakenteen ja lisäksi se tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää seutu-, maakunta-, alue- ja valtion tasoilla. Peruspalvelujen

arviointi on vahvistanut ja jäsentänyt tiedolla johtamista. Koska tiedonkeruu on tehty yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa, myös toimialan informaatio-ohjaus on yhtenäistynyt. Peruspalvelujen arvioinnista saatavaa tietoa käytetään monipuolisesti informaatio-ohjauksen lisäksi myös valtionavustusten jakoperusteena.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että peruspalvelujen arviointiraporttia ei ehkä kaikilta osin ole hyödynnetty riittävästi ja tätä tulee kehittää. Itse arviointiprosessia, menetelmiä ja hyödynnettävyyttä on tarkoituksenmukaista kehittää patiojärjestelmän ja digitalisaation edetessä.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Ylitarkastaja

Sari Virta

Tiedoksi

Kansliapäällikön esikunta
Kulttuuri- ja taidepolitiikan osasto
Nuoriso- ja liikuntapolitiikan osasto
Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen osasto
Neuvotteleva virkamies Mikko Saarinen, valtiovarainministeriö
Valtiovarainministeriö, kirjaamo